

Klub kaktusářů Plzeň

založen 1965

Zpravodaj č. 2

březen 2024

25. ročník

Vážení přátelé,

tak nějak přemýšlím, zda letos vlastně vůbec byla nějaká zima? Když píšu tyto řádky, je stále ještě únor, ale prakticky celý měsíc neklesly teploty ani v noci pod nulu. Za to bychom za normálních okolností byli rádi v březnu, kdy začínáme stěhovat kytky do skleníků. Nebýt té listopadové sněhové nadílky a několika mrazivých dnů, mohli bychom si připadat jak v krajích zaslíbených kaktusům. Teploty nad nulou a sem tam nějaký ten mrazík taky přijde a občas místy i zasněží. Jen toho slunce je tam podstatně více. Ono nám vůbec letos nějak proklatě málo svítí. Občas na nás sice vykoukne, ale jen tak na chvíli, aby nás jen trochu pošádli a my si uvědomili, že jaro tu přeci jen ještě není. I když v temperovaném skleníku už často teplota šplhá přes 20 °C a některé rostliny si již říkají o vodu. Tak uvidíme, zda nás březen ještě nějakou tou zimou nepřekvapí. Každopádně jaro se nezadržitelně blíží a my se už můžeme těšit na novou sezónu.

Jiří Musil, KK Plzeň

Program členských schůzí

měsíc	přednáška	tombola	nedělní návštěva
Únor 2024	S. Stuchlík – Rio Grande do Sul	J. Musil	J. Jíška
Březen 2024	P. Kuták – ohlédnutí za rokem 2023	není	Hájkovi
Duben 2024	V. Jakubec – Mexická zastavení		V. Machačný
Květen 2024	M. Halada – Mexiko 2023	J. Skála	v jednání

Nedělní návštěvy

V březnu dne 17. 3. v 10 hodin navštívíme rodinu Hájkových v Třemošné, ul. Plaská 4. Majitele asi není třeba představovat. Je to každoročně první doopravdy jarní návštěva. K tomu krásné kytky a pohodová atmosféra, a tak není divu, že je vždy o tuto návštěvu velký zájem. Určitě tomu bude tak i letos. Sejdeme se rovnou na místě.

V dubnu 14.4. navštívíme Vládu Machačného ve Lhotě. Vláda nedávno zbudoval nový vytápěný skleník, a tak je předpoklad, že bude již většina rostlin ve vegetaci. Sejdeme se v 10 h. na místě na adrese Cedrová 203/6 Plzeň-Lhota.

Společenská kronika

V únoru oslavila neuvěřitelné 90. narozeniny naše dlouholetá členka paní Vlasta Šperlová ze Staňkova. Paní Šperlová pěstuje kaktusy od roku 1968 a členkou našeho klubu je od roku 1973, tedy více jak 50let. Na členské schůzi již nedochází, přesto je stále s některými našimi členy v kontaktu. Paní Šperlová pěstovala kaktusy spolu se svojí maminkou ve skleníku za domem. A jak poznamenal Venca Pittř ve svých pamětech (viz Zpravodaj 3/52018), jejich pěstování mělo jistou zvláštnost. Ve skleníku to vypadalo jako v zrcadle. Jedny rostliny byly vlevo, ale zároveň ty samé také vpravo. Obě paní si totiž kupovaly stejné rostliny a každá měla ty „svoje“ pichláčky na svém parapetu.

A aby se neporušila symetrie, když byla někde k mání jen jedna kytička, přesto, že se jim líbila, si ji ani jedna nekoupila. Věřím, že si užily mezi kaktusy spousty krásných chvil. Přejeme z celého srdce paní Šperlové hodně sil, pevné zdraví a ať ji i nadále kaktusy a vzpomínky na prožité chvíle s nimi provází jejím životem.

V březnu a dubnu oslaví kulatá výročí naši dlouholetí členové Honza Hrdlička (50), Petr Jakobe (80) a Jarda Peler (75). Všem ze srdce blahopřejeme a přejeme do dalších let pevné zdraví a radost z naší společné záliby. Jsme moc rádi, že jste s námi a že se aktivně účastníte akcí našeho klubu.

Noví členové

Na lednové schůzi se do našeho klubu přihlásil Ivan Rous. Ano, tušíte správně, kaktusová sbírka v Klabavě má svého pokračovatele, i když nepochybně trochu v jiné podobě. Ale to je tak správně, každý si musí najít svou vlastní cestu. Držíme Ivanovi palce, aby tu svou cestu našel, a rádi jej v jeho snažení podpoříme. V únoru se pak přihlásila Olga Hladíková. Nebývá zvykem vítat nového člena poděkováním, ale nelze jinak. Olina se hned osvědčila jako pravá kaktusářka při přípravě bálu, kde se chopila přípravy té pichlavé části tomboly, do které se nikdy nikomu moc nechce. A navíc vyrobila do tomboly krásné háčkované kaktusové přívěšky. Takže následná přihláška již byla pouhou formalitou. Vítejte oba mezi námi, budeme rádi, když se budeme potkávat nejen na členských schůzích.

Bál Klubu kaktusářů Plzeň

37. bál je za námi, ať žije bál 38. Byť s ním zatím máme trochu zamotanou hlavu, ale to není momentálně aktuální. V sobotu dopoledne 3.2. jsme se sešli v dostatečném počtu na přípravě, a tak nám to šlo pěkně od ruky, i když jsme na sál mohli až od 11 h i tak bylo vše přichystané chvilku po 13 h ke všeobecné spokojenosti. A přestože jsme letos připravili rekordních 1100 cen do tomboly, zase se na někoho nedostalo. No holt je třeba chodit včas. Ve 20 h už je zkrátka pozdě. Letošní bál nesl název „Mexický“ a tak nechyběli ani skoro opravdoví „Mexičané“, alespoň podle oblečení soudě. Nedá mi zde nezveřejnit pochvalu od toho nejpovolanějšího, od Ríši Strejce, spoluorganizátora mnoha bálů, autora původních bálových placek a letitého starostlivého správce tomboly:

„Už se asi opakuji, ale musím, sice opožděně, ale přece, vzdát hold za letošní krásnou bálovou placku. Moc jsem toho revolučního v životě neudělal, ale při pohledu na tu placku nutně vzpomenu na ty první celé malované a je mi hezky na duši. Nejen že udržujete tradici, ale i zvyšujete úroveň. To vše přispívá k tomu, že už byl 37. a byl vyprodán téměř dva měsíce předem. Klobouk dolů!!! Vzpomínám na vše, co jsem za 55 let v KK Plzeň prožil.“ Ríšo, i my děkujeme za to, že jste s bálem vůbec kdy začali a že máme v těch tradicích na co navazovat. Vězte, že tenhle bál je tak jedinečný, že patrně nemá nikde ve světě obdoby a máme právem být, i díky Tobě a té Vaší „staré“ partě, na co hrdí. Díky!

Výstava Klubu kaktusářů Plzeň

Plzeňská výstava kaktusů letos bude opět na našem oblíbeném místě U Zvonu, a to v termínu od 8. do 12. června 2024. Bohužel oproti zvyklostem letos nebude historický víkend. Uvidíme, jaký to bude mít dopad na návštěvu výstavy. I tak by ale mělo být v Plzni živo, neboť se o tomto víkendu koná folklorní festival a den otevřených zahrad. Stále platí to, co jsme již mnohokrát zmiňovali, a sice to, že výstava je jedinečná příležitost, jak dát o existenci klubu vědět a případně jak navázat kontakt se zájemci o pěstování kaktusů a jiných sukulentů.

Součástí výstavy bude opět malování s dětmi před výstavním stanem. Tato aktivita v rámci výstavy předčila všechna naše očekávání a je její příjemným zpestřením. Budeme rádi, pokud darujete pro děti pár rostlin. Děti jsou naše budoucnost a i když z nich třeba nebudou hned kaktusáři,

ta radost v jejich očích je ze zaslouženě získaného kaktusu nepopsatelná a stojí za to. A kdoví, třeba se někteří za pár let objeví i mezi námi.

Pozvánka

Spolek pěstitelů kaktusů a sukulentů Praha (SPKS Praha) Vás zve na
35. tradiční pražské sympozium,

která se uskuteční 23. března 2024 od 9:00 do 17:00 hod (otevřeno bude již od 8:00) ve Velkém sálu
Obvodního úřadu Praha 8 Libeň, Zenklova 43/8, vchod z ulice U Meteoru 147/6.
Registrace není nutná, vstupné: 150,- Kč (placeno na místě).

Předpokládaný program

Úvod – Lubomír Berka – předseda SPKS Praha

Přednášky (pořadí přednášek bude upřesněno při zahájení):

1. Giuseppe Orlando (IT) – Výlet do světa „stapelií“
2. Evelyn Durst (IT) – Fascinující sukulentní makrofotografie
3. Volker Schädlich (DE) – Rod Frailea
4. Tomasz Blaczkowski (PL) – Rod Lobivia

Zájezd

Nikdy jsme nenavštívili slovenské kaktusáře. V roce 2020 jsem organizačně zajistil zájezd na Slovensko, ale kvůli koronaviru a zákazu cestování musel být zájezd zrušen.

Pořád nás lákalo navštívit naše východní sousedy, a proto letošní zájezd je náhradou za neuskutečněný zájezd z roku 2020. V roce 2020 nebyl o zájezd ze strany členů příliš velký zájem. To se v letošním roce zásadně změnilo, členové projeví větší zájem. Na dlouhou cestu nám nestačí víkend, ale musíme vyjet o dva dny dříve. Delší cesta samozřejmě znamená i vyšší výdaje. Výbor stanovil cenu na 2800,-Kč na osobu. V ceně je zahrnuta doprava a ubytování se snídaní. Vyjíždíme ve čtvrtek 16.5.2024 ve 13 hodin z obvyklého místa, z parkoviště u „Bohemky“, a pojedeme do Nových Zámků na ubytování v penzionu Salur. V penzionu budeme ubytováni 3 noci, tj. po celou dobu zájezdu. V pátek 17.5.2024 navštívíme sbírky p.Klottona (80 m2), Balogha (50 m2), Fabiána (400 m2) a na závěr p.Kelleho (30 m2) v Nových Zámcích. Naobědváme se v Nových Zámcích nebo ve Dvorech nad Žitavou. V sobotu 18.5.2024 pojedeme na Nitransko. K p. Kališovi, Klábíkovi (skleník a skalka), naobědváme se v Nitře. Odpoledne navštívíme p.Halamu, Behula (70 m2) a Popíka. V neděli 19.5.2024 po snídani pojedeme do Trnavy k p. Snopkovi (20 m2, kaktusy Peru, Argentina, Bolívie a stapeliovité rostliny) a dále p. Strašifťákovi. Poslední sbírku navštívíme po obědě v Pezinku u p. Nemčeka.

Na cestu do Plzně vyrazíme v 16 hodin, abychom přijeli do 22 hodin na parkoviště u „Bohemky“.

Nashledanou na zájezdu, Pepa Homolka

Milý Oto,

v neděli 18. února jsem přejížděl autem přes Výsluní a najednou se moje myšlenky stočily k Tobě. Stává se to každému běžně, že si vzpomene na kamaráda, se kterým ho pojí spousta vzpomínek. Tentokrát to ale bylo poněkud hlubší zamyšlení. Uvědomil jsem si, že je to 50 let co jsi mne přiměl vstoupit do klubu a poté i seznámil s legendární doubraveckou partou kaktusářů. Byl jsi zakládajícím členem klubu, dlouholetý člen výboru a jako takový jsi na to měl snad větší právo, a já si toho dodneška vážím. To že mi to takhle za jízdy prolétlo hlavou byla snad náhoda, nebo nějaká telepatie či co. Kdo ví.

Druhý den večer, mě silně zasáhla zpráva, že už Ti nebudu moct podat ruku a zalomit palec, jak jsme často dělávali, a ani Ti za všechna ta léta přátelství osobně poděkovat. A tak Ti Oto píšu dopis, ve kterém bych chtěl trošku bilancovat a vzpomenout. Poznal jsem tě jako nezištného člověka, který se nikdy neváhal podělit s lidmi o svoje profesionální zkušenosti zahradníka, nejenom radou, ale mnohdy i přiložil zkušenou ruku. Měl jsi tu kliku, že jsi svoje kaktusy celoročně a dlouhá léta mohl pěstovat na svém pracovišti, kde jsi se s profesní láskou věnoval především gerberám. Že to v zahradnictví s tvými kaktusy nedopadlo po změně režimu a vedení závodu dobře to je známá věc. Zůstal jsi bez sbírky, ale srdcem stále kaktusář.

Na stejném pracovišti pracovala i Tvoje žena Jana, se kterou jsi vychoval tři děti, a že to nebyla vždycky procházka růžovým sadem je jasné. Měl jsi kliku, že tě práce se zemí, rostlinami a vším tím co k tomu patří tak bavila a že jsi se jí mohl věnovat i ve svém volném čase na zahradě v Kamensku. Pamatuješ, když jsem tam za Tebou jel s Jarmilou hrát kuželky a málem jsem v brodu přes Úslavu utopil oltcita? Mimochodem, ty kuželky jsi vlastnoručně vyřezal ze špalků a byly pěkné. Vůbec jsi měl výtvarné sklony. Až v důchodu jsi se mohl těmto věcem více věnovat. Navštěvoval jsi výtvarný kroužek a absolvoval jsem i vernisáž Tvé výstavy obrazů. Moc si vážím toho, že jeden Tvůj obraz, Leonardo da Vinci, visí v mém pokoji. Je to sice „jen“ kopie, ale krásná kresba tužkou.

Poslední dobou na Tobě už bylo vidět, že se Ti po zdravotní stránce nedaří tak úplně nejlíp, ale bylo fajn, že jsi se pořád účastnil klubových schůzí a živě se zajímal o dění v klubu. Kolikrát jsem si říkal pane jo, tak tenhle kluk má za sebou desítky seskoků padákem. Nebo to bylo přes stovku? To už dneska nevím. A už se tě nezeptám.

Sbohem Oto

Otakar Blecha se narodil 28.6. 1939 a zemřel 19.2. 2024 ve věku 84 let.

Čest jeho památce.

Jirka Vinař

Dvě mouchy jednou ranou

(článek k fotografii na titulní a zadní straně Zpravodaje)

Zas po dlouhém čase jsem se dostal do volné přírody, mezi skupinu mých oblíbených rostlin. Spojil jsem dovolenou u moře s manželkou a dcerou s krásnými výjezdy do dosud panenské přírody západního Ománu.

Vysoké teploty a část roku zcela bez vody dělá tu spoustu míst snad vyprahlejší než v Mexiku. Některé výlety za rostlinami se spíš podobaly procházce v rozpáleném kamenolomu. Návštěva tří vodopádů, (byli jsme připraveni se vykoupat), dva byly zcela bez vody, do třetího se nesmělo ani sáhnout (výskyt motolice), naznačovala, že zde již spoustu dní nepršelo. V době naší dovolené, snad kromě kadidlovníku (*Boswellia sacra*) nemělo nic listy. *Boswellia* roste ve volné přírodě, ale zároveň jsou zde místa, kde se pěstuje na odběr pryskyřice. Ta pak má různé využití. Nejvíce se využívá pro příjemně vonný kouř, esenciální oleje, a dokonce někteří tu nejkvalitnější bílou pryskyřici dokážou žvýkat, to pak samozřejmě nabízí i turistům. Marika tu dobrotu nemohla dva dni dostat ze zubů :-) (nedoporučuji).

Asi to, co jsem chtěl nejvíce vidět, bylo *Adenium dhofarense*. V době naší návštěvy byla převážná část rostlin před sezonou. Začínaly kvést, ale listy ještě neměly. Kvetoucí *adenia* jsou pro kaktusáře opravdovým zážitkem. Na mnoha místech jsou vidět od malých kaudexů až po dvoumetrové tlustřochy. Milovník sukulentů se tu má opravdu na co koukat. Kromě *adenií* zde můžeme vidět *Euphorbie*, *Jatrophy*, *Carallumy*, *Juky*, *Aloe*, *Dorstenie*, *Commiphory* atd. Je na co se koukat. Moře, bílé pláže, krásné koupání i dobrá strava, no prostě dvě mouchy.

Luboš Loose

Umělá inteligence o kaktusářích

Zajímalo mne, co Umělá inteligence ví a co je schopna napsat o kaktusářích. Na základě odpovědi Umělé inteligence na mé otázky a požadavky vznikl tento příspěvek.

Kdo je kaktusář?

Kaktusář je odborník nebo nadšenec zabývající se pěstováním a péčí o kaktusy. Kaktusáři jsou lidé, kteří mají hluboké znalosti o různých druzích kaktusů, jejich péči, pěstování a podmínkách potřebných pro jejich růst.

Kdo je kaktusář, hanlivě?

Termín "kaktusář" může být někdy používán hanlivě pro někoho, kdo se chová jako "ješitný" nebo se tváří jako odborník na něco, co ve skutečnosti moc neumí. Používání tohoto termínu může být formou posměchu nebo zesměšnění člověka, který se vydává za znalce v oblasti, ve které není opravdu zběhlý. Je to spíše hanlivý výraz pro někoho, kdo se snaží, ale nedokáže podložit svá tvrzení skutečnými znalostmi nebo schopnostmi.

Napiš krátký článek o kaktusářích.

"Kaktusáři: Mistři péče a ochranitelé sukulentní krásy"

Kaktusáři, zanícení a oddaní milovníci kaktusů, jsou známí pro svou odbornost a vášně v péči o tyto exotické rostliny. Jejich znalosti o různých druzích kaktusů, jejich potřebách a péči jsou fascinující. Tito nadšenci se věnují péči o kaktusy s neuvěřitelnou pozorností k detailům. Studují prostředí, ve kterých tyto rostliny přirozeně rostou a snaží se co nejpřesněji napodobit tyto podmínky doma. Důkladně zkoumají správné složení půdy, optimální expozici slunečnímu světlu a vhodné množství vody.

Společenství kaktusářů se často setkává na výstavách, workshopech a sdílí své znalosti a zkušenosti. Jejich oddanost těmto rostlinám je nakažlivá a inspirativní pro ty, kteří sdílejí jejich lásku k přírodě a touhu objevovat krásu ve světě sukulentů.

Kaktusáři nejenže zdokonalují své znalosti a dovednosti v péči o tyto rostliny, ale také přispívají k osvětě a povědomí o těchto unikátních a půvabných rostlinách. Jsou to vášniví ochránci sukulentní krásy, kteří svým způsobem přispívají k zachování této části přírody.

Napiš krátký článek o kaktusářích, negativně.

"Kaktusáři: Temná strana vášně pro sukulenty"

Za zdánlivě nevinnou vášní pro kaktusy se skrývá temnější stránka, která se někdy projeví v komunitě těchto nadšených sběratelů. Může vést ke konkurenčnímu a vypočítavému chování a vytvoření atmosféry rivalství a nenávisti mezi sběrateli. Někteří kaktusáři mohou být totiž zcela pohlceni touhou po získávání co nejvíce druhů a rarit těchto sukulentů, a to za jakoukoliv cenu.

Tento negativní aspekt kaktusářství se projevuje také v nezákonném sběru vzácných kaktusů z přírody. Někteří jedinci, posedlí získáním jedinečných kaktusů, nelegálně vykopávají tyto rostliny v jejich přirozeném prostředí. Tímto způsobem ohrožují ekosystémy a přispívají ke snižování populací některých ohrožených druhů kaktusů.

Kromě toho se exkluzivní druhy kaktusů stávají předmětem finančních spekulací a obchodů na černém trhu. Tyto obchody podkopávají úsilí o ochranu a udržitelnost kaktusů a ohrožují jejich přežití v přírodě.

I když většina kaktusářů sdílí lásku k těmto rostlinám a respektuje zákony a ochranu přírody, je tu závažná stínová stránka spojená s negativními dopady sběratelství a obchodu s kaktusy. Tato temná stránka kaktusářství ohrožuje přežití některých druhů a rovnováhu v přírodních ekosystémech, a tím vyvolává otázky ohledně udržitelnosti a etiky mezi vášnivými sběrateli sukulentů.

V současné době je značná část informací, které čteme a sledujeme v médiích, generována s využitím Umělé inteligence, a bude hůř. Jak v tomto příspěvku vidíme, publikovat je dnes snadné a fakta se dají velmi jednoduchým způsobem ohýbat na jakoukoli stranu. Originální příspěvky, vytvořené bez využití strojů, však budou mít stále větší hodnotu a já vlastně ani jiné (byť třeba méně dokonalé) číst nechci.

Laabus & Chat GPT 3.5

Pampa de la Viuda a její trichocereusy

Toto relativně nově zpřístupněné území v pohoří Sierra de Velazco v provincii La Rioja je známé jako naleziště *Gymnocalycium uebelmannianum*. Leží v nadmořské výšce kolem 2000 metrů a vede tam nová krásná asfaltová silnice. V rámci naší dovolené v listopadu 2012 jsme si je vytypovali jako místo s přijatelnou noční teplotou pro táboření. A tak po dni stráveném v žhnoucích pláních La Rioja míváme v podvečer stejnojmenné hlavní město provincie, na benzinové pumpě doplňujeme zásoby vody a benzínu a stoupáme směrem na Villa Sanagasta a krátce po projetí městečka přijíždíme k odbočce. Poutač láká turisty k návštěvě a hned vedle je tabule s instrukcemi pro cyklisty. Cesta je jako nová, čím výše, tím strmější a mnohde se musíme vyhýbat napadanému kamení. Na skalách nad cestou září v posledních paprscích zapadajícího slunce otevřené květy *Trichocereus candicans*. Náhle silnice začíná klesat a mezi kopci vidíme široké údolí s plochým, mírně zvlněným dnem. Silnice vede po okraji údolí dále a končí pod horou spolu s údolím. Jsme tu sami, ale zdaleka ne první, koho napadlo zde tábořit. Za balvanem je už připravené ohniště s tlustou vrstvou popela. Rychle stavíme stany a skoro potmě připravujeme večeři. Kromě drobné opuncie rodu *Airampoa*, kterou jsem nahmátl při sběru dříví, jsme zatím kolem tábořiště na žádný kaktus nenarazili. Noc byla jasná a příjemně chladná. Ráno byly orosené hlavně stany, vegetace sestávající z keříků, z nichž dokážu identifikovat jen akácie, zůstala suchá. Některé keře již kvetou, ale celkově je vegetace šedivá a unavená. Zjevně zatím čeká na první jarní déšť. Stany pod svahem jsou ještě ve stínu kopců ohraničujících údolí ale svah nad tábořištěm je nasvícen vycházejícím sluncem. Nedočkavě stoupáme a těšíme se na květy *T. candicans*. Kaktusy začínají hned na úpatí svahu, kde rostou trsíky *Austrocylindropuntia vershafeldtii*, žlutě kvetoucí *Airampoa* a *Cumuloopuntia boliviana*. Nějakých 50 m nad tábořištěm nacházíme první kulovitý kaktus. Je to *Lobivia* (*Soehrensia*) *formosa* var. *velazcoensis* Rausch. Rostlina je stlačená vedle kamene, při průměru 15 cm má 6 nasazených plodů a dvě velká poupata. Zkousím největší plod a semena jsou černá. Hned vedlejší keř skrývá *Trichocereus huascha* který zrovna otevírá svůj žlutý květ. Malá tmavá *G. uebelmannianum* mají teď ráno ještě květy zavřené, a proto se snadno přehlédnou. Až rostlinka čerstvě ukousnutá koněm září světlou barvou dužiny a pomáhá nám se rozkoukat. *G. uebelmannianum* jsou docela hojná a určitě jsem na některá při výstupu šlápl. Postupně nacházíme stále více a lépe rozkvetlé *T. huascha* i *soehrensie* a konečně i několik *T. candicans*. Kromě typických *T. huascha* je tu i několik mohutnějších rostlin s velkými žlutými květy „candicansového“ tvaru. Mimořádně povedený přírodní hybrid, zdědil drobný vzrůst a žlutou barvu květů od místních *T. huascha* a tvar a velikost květů po *T. candicans*. Další hybrid vypadá jako tlustý výhon *T. huascha* s velkým počtem květů. Pravděpodobnými rodiči budou *Lobivia formosa* v. *velazcoensis* a *T. huascha*. Při sestupu nás zaujme oranžová barva probleskující mezi keři na úpatí. *Austrocylindropuntia vershafeldtii* otevřely své květy. Nejen, že místní *A. vershafeldtii* jsou robustnější než ty, co známe z vlhkých lokalit jako třeba Tafi del Valle nebo Cachipampa, ale i jejich zářivě oranžové květy mají běžně 8 cm v průměru.

Rychle balíme suché stany a přejíždíme ke vjezdu na Pampa de la Viuda, kde jsme večer viděli rozkvetlé *T. candicans*. Zde jsou svahy strmé a skalnaté a silnice do nich zaříznutá, proto chvilku trvá, než najdeme schůdný žleb k nástupu do svahu. Jak tak jdeme po silnici k vyhlédnutému žlebu, mívá nás zelenohnědý Landrower s doprovodem šesti motocyklistů s blikajícími modrými majáky. Zdravíme je, motocyklisté odpovídají ale nezastavují. Pohyb na svahu je obtížnější než nad tábořištěm, většina povrchu je tvořena silně navětralou drolivou žulou. I vegetace je jiná, především skoro zmizela tráva, zato přibýly zemní bromelie rodu *Deuterocohnia*. Trsy *T. candicans* jsou hojnější, jejich květy v teple nastupujícího dopoledne již začínají vadnout, a tak musíme spěchat s focením. Hned na začátku výstupu nás zaujal zvláštní kaktus. Roste šikmo od svahu, je prohnutý, kyjovitého tvaru. Délka hlavního stonku je přes metr při průměru cca 20 cm a má jednu asi 20 cm odnož. Temeno je plné odkvetlých velkých žlutých květů. Tloušťka stonku napovídá, že jedním

z rodičů tohoto hybridu bude *Lobivia formosa* v. *velazcoensis*. Na druhého rodiče jsou dva kandidáti. Prvním je *T. candicans*, rostoucí v bezprostřední blízkosti. V blízkém dohledu pak roste ještě *Trichocereus terscheckii* takže ani ten nelze vyloučit. Ve svahu jsou opět kvetoucí *soehrensii*, *T. huascha*, *Airampoa* i *M. boliviana*. *G. uebelmanianum* tu není, ale přibyla *Denmoza rhodacantha*. Denmozy jsou malé, největší nalezená byla sotva půl metru vysoká při průměru jen 10-12 cm. Živé denmozy mají poupata a mnohé i květy, je tu i mnoho mumií. Nejspíš se jedná o následky mimořádně mokrého roku 2011. Ostatní kaktusy se zdají v pořádku.

Výlet na Pampa de la Viuda byl velice poučný. Jednak jsme se přesvědčili, jak důležité je správné načasování návštěvy na lokalitě. O den dříve nebo později by už bylo po květech hybridu *T. huascha* x *T. candicans* a zůstal by neodhalen.

Dále pro domácí pěstování je důležitý poznatek, že kaktusy v přírodě mnohdy kvetou ještě před prvním deštěm. Odložení první zálivky může být klíčem ke kvetení druhů jako *A. verschafeldtii* nebo *T. candicans*, které v našich sbírkách kvetou zatím neochotně a sporadicky.

Nejzajímavější bylo vidět kaktusovou vegetaci lokality *G. uebelmanianum* v celé její bohatosti a porovnat popularitu jednotlivých druhů v kultivaci. Zatímco nenápadné *G. uebelmanianum* je vysoce ceněné a hledané, ostatní daleko hezčí druhy se sotva pěstují. Atraktivní drobné *soehrensii*, ještě menší než populární *Lobivia formosa* var. *rosarioana* už sice už v kultuře jsou jako malé semenáčky z dovezených semen, nezbyvá však než doufat, že alespoň některé z nich budou pěstovány jako sbírkové rostliny a neskončí jako podložky pro roubování. Drobný a mimořádně bohatě kvetoucí *T. huascha* je mimořádně atraktivní rostlina s velkým zahradnickým potenciálem

Milan Kůrka

Trichocereus huascha

Austrocylindropuntia verschafeldtii

Tip pro praxi – otvory v květináčích

Otvory v květináčích jsou pro pěstování kaktusů a sukulentů životní nutností. Čím více, tím lépe. Malý počet se snadno zanes zeminou nebo zaroste kořeny a pak je z květináčku akvárium. Sice se mě povedlo „pěstovat“ asi tři roky *Nolinu gracilis* v misce bez odtokových otvorů, ale šlo o velkou rostlinu, která můj přehmat přežila. Nedoporučuji napodobovat.

V září na našem webu proběhl dotaz na možnost nákupu plastových žardinek. Odpověď: Dají se koupit, ale je nutno klincom vypálit otvory ve dně. Tuto metodu jsem také kdysi zkoušel, ale není to to pravé ořechové. Zasmradíte si kuchyň a jde to pomalu. Ani rada „vem na to vrtačku a máš to hned“, není ta pravá. Při vrtání jsem používal vrtáky do dřeva a u většiny otvorů zůstávaly otřepy, které bylo nutno odstranit pomocí špičky ostrého nože nebo skalpelu. U starších květináčků s tenčí stěnou (8 a 10 cm), dochází k praskání či vylomení části dna. U velkých květináčů se ale použití vrtačky nevyhneme.

Při hledání na internetu jsem narazil na řešení. Vypalovací pero (pájka) na dřevo PP- 1 + set 28 výměnných hrotů. Sice stála 599 Kč, ale je to na dírky do plastových květináčů to pravé. Je dlouhé cca 20 cm, o něco silnější než čtyřbarevná propiska. Teplota hrotu se dá nastavit v rozmezí od +200 do +450 stupňů celsia, je na 220 V, příkon je 60 W. Ani při delším používání se držadlo nijak zvláště nepřehřívá. Je výborné zejména na odstranění otřepů a blanek na odtokových otvorech některých tenkostěnných květináčků (nekvalitní vylisování). Stěnou květníku projede jako nůž máslem. Jen u silnější stěny se okolo otvoru vytvoří malý val z roztaveného plastu. Ten však není na závadu. Dají se i snadno vytavit drážky do spodní hrany dna u silnostěnných misek. Já dělám ve dně 5–9 otvorů a u větších květníků i více. Před sázením dám na dno čtvereček nebo kolečko z ubrousku. Ubrousek je složený na čtyřikrát, dám tedy jen jednu vrstvu ze čtyř. Jen aby se nevysypal substrát. Kolega ze spolku používá papír z prospektů, ale ten je křídový, a tedy méně vhodný. Ani nastříhanou síťovinu do oken proti mouchám nedoporučuji. Jedna vrstva ubrousku bohatě postačí a voda snadno prosákne. Pěstujeme xerofytní rostliny a ne lekníny. Tato trochu pracnější metoda se ale projeví v lepším růstu našich rostlin.

P.S. Jedna malá nevýhoda. Při tavení otvorů to trochu smrdí, ale díky 220 V prodlužováku není nutno pálit otvory v bytě u sporáku.

Duda Vladimír

Kakteen-Haage – CactusPodcast

Pro zájemce o informace ohledně pěstování kaktusů a sukulentů, kteří se nechtějí omezovat jen na informační zdroje „z českých luhů a hájů“ je k dispozici, bohužel jen německý, podcast ohledně této tematiky. Aktuálně je k dispozici 39 dílů, kde jsou panem Haagem (ať už samostatně, nebo jako rozhovor) probrána veškerá témata, týkající se kaktusů i sukulentů. Jsou zde díly, týkající se výsevů, zimování, a je zde v několika dílech též velmi zajímavě probrána problematika substrátů.

Nové informace si zde určitě najde jak začátečník, tak i zkušený kaktusář. Je to pohled a zkušenosti člověka, jehož předkové též velmi úzce spolupracovali s českými ikonami české kaktusářské historie. A ačkoliv si člověk myslí, že už „ví vše, co potřebuje“, věřím že i zde je možné najít novou inspiraci, nebo i jen malou informaci, která vám pomůže objasnit některé potíže, které ve své pěstitelské praxi zažíváte.

Podcasty jsou jak pro telefony se systémy Android i IOS. V případě, že chcete poslouchat na PC, najdete vše na odkazu <https://cactusblog.de/cactuspodcast/#allefolgen>.

Václav Kolbaba

Tento zpravodaj vydává pro své členy Klub kaktusářů Plzeň, z. s., Žižkova 1663/45, 30100 Plzeň, IČ: 01798472, bankovní spojení: 2701158336/2010, klubové internetové stránky: kkplzen.eu, náklad: 150 výtisků. Veškeré náměty, podněty, připomínky můžete sdělit každému členu výboru, e-mail: vybor@kkplzen.eu, články a fotografie zasílejte na e-mail: kutak@plzen.eu

Boswellia sacra, západní Omán

Euphorbia balsamifera, západní Omán